

GŁOS NARODU

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA
Kraków.
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44.

Konto PKO. Kraków Nr. 401.099

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z odnośnieniem	bez odnośnienia		
Miesięcznie	5— zł.	4-50 zł.	5— zł.	8— zł.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.

Rok XLIII.

Kraków, środa, dnia 8 kwietnia 1936 r.

Nr. 98.

Mała Ententa protestuje przeciwko powszechnej służbie wojskowej w Austrii.

Wiedeń, 7. 4. (PAT). Onegdaj posłowie Jugosławii i Rumunii oraz charge d'affaires Czechosłowacji złożyli ministrowi spr. zagr. Berger-Waldeneggowi jednobrzmiące noty protestacyjne w związku z uchwaleniem przez Austrię ustawy o powszechnym obowiązku służby państwowej.

Treść noty werbalnej.

Wiedeń, 7. 4. (PAT). Nota werbalna, złożona dziś ministrowi spr. zagr. Berger-Waldeneggowi przez przedstawicieli Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławii, stwierdza, że dn. 1 kwietnia parlament austriacki uchwalił ustawę zmieniającą organizację wojskową przewidzianą dla Austrii w traktacie w St. Germain. Ustawa ta jest

JEDNOSTRONNEM NARUSZENIEM WYMIENIONEGO TRAKTATU

oraz odnośnych formuł i klauzul wojskowych. Wskutek tego Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunia widzą się zmuszone, jako sygna-

farjusze tego traktatu, złożyć energiczny protest przeciwko uchwaleniu tej ustawy. Ponadto państwa te jako członkowie Ligi Narodów wyrażają ubolewanie, że Austrija, będąca również członkiem Ligi, zdecydowała się wkroczyć na drogę, która została potępiona w podobnych okolicznościach przez Radę Ligi Narodów w rezolucji z dnia 17 kwietnia 1935 roku. Wyżej wymienione państwa nie mogą zgodzić się na to, by Austrija tworzyła sobie nowe prawo aktem jednostronnym, który jest jednoznaczny z negacją zobowiązań między narodowych. W konsekwencji rządu wymienionych państw zastrzegają sobie prawo

PÓZNIJSZEGO WYPOWIEDZENIA SIĘ CO DO ZARZĄDZEŃ,

jakie należy podjąć w celu ochrony swych interesów.

Ogłaszając powyższą notę, urząd kanclerski podał następujący komentarz: Minister spr. zagr. Berger-Waldenegg przyjął do wiadomości teksty noty werbalnej. Rząd austriacki nie zamierza podejmować dyskusji na temat tej demarche zbiorowej. Wydanie nowej ustawy było z jego strony

AKTEM DOJRZAŁEGO NAMYSŁU, dokonany ze świadomością i z uwzględnieniem, zgodnie z obowiązkiem rządu, konieczności życiowych narodu i zabezpieczenia istnienia państwa austriackiego.

Interwencja przy dżum Związku Dziennikarzy R. P. u premiera w obronie wolności prasy.

Warszawa, 7. 4. (Telef.). Podczas audjencji przy dżum Zw. Dziennikarzy u premiera Kościakowskiego złożono p. premierowi następujące rezolucje, uchwalone na walnym zjeździe delegatów Związku: 1) Walny zjazd Dziennikarzy Rzplitej stwierdza, że dotychczasowe praktyki konfiskacyjne niejednokrotnie kolidują z obowiązującym ustawodawstwem prasowym, a co gorsza są ujednolicie stosowane na różnych terenach Rzplitej. Wobec tego zjazd wzywa wydział wykonawczy do podjęcia energicznych kroków w porozumieniu ze Zw. Wydawców dla obrony wolności prasy, przede wszystkim: a) do przeprowadzenia zmian tych przepisów w nowej ustawie prasowej, b) do czasu wydania nowej ustawy do podjęcia energicznych kroków celem przeprowadzenia ich w drodze tymczasowych zarządzeń władz, c) do specjalnej interwencji na rzecz, zgodnej z zasadami wolności prasy, interpretacji art. 159 k. k. 2) Zjazd wzywa zarząd główny do podjęcia energicznych starań, zmierzających do uzyskania indy-

widualnej amnestji dla dziennikarzy, skasowanych z art. 255 kk. 3) Zjazd wzywa zarząd główny, ażeby w pracy nad zagadnieniem unormowania praw zawodowych dziennikarstwa, trzymał się zasadniczych wytycznych projektu opracowanego przed 15 lat, z których najważniejsze są: a) ustawowe zagwarantowanie praw organizacji zawodowej bez wprowadzania przymusu organizacyjnego, b) ustawowe zabezpieczenie uprawnień zawodu dziennikarskiego jako służby publicznej, c) rozwinięcie i rozszerzenie ustawodawstwa społecznego na rzecz dziennikarzy, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia ubezpieczenia na wypadek choroby i starości, roza zabezpieczenia rodzin po zmarłych dziennikarzach.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 7. 4. (Telef.). Giełda dewizowa: Belgja 89.84, Holandia 360.65, Kopenhaga 117.40, Londyn 26.20, Nowy Jork 5.80, Paryż 35.01, Praga 21.96, Szwajcaria 173.10, Sztokholm 135.50, Berlin 213.45, Madryt 72.57. Obroty dewizami większe niż średnie, tendencja dla dewiz niejednolita. Dolar prywatnie 5.30, rubel złoty 4.84, dolar złoty 9.06, marka niemiecka 143.00, funt szterlingów 26.92.

Papiery procentowe: stabilizacyjna 61.75, premjowa dolarowa 5.05, dolarowa 73.75, listy i obligacje banków państw. bez zmian.

Akcje: Bank Polski 95.75, Cukier 23.27, Węgiel 11.00, Modrzewiów 4.50, Starachowice 28.50. Dla pożyczek państwowych i listów zastawnych i akcji tendencja niejednolita, obroty małe. Dillanowska 91.50, Śląska 67.00, budowlana 25.60, inwestycyjna 52.25.

—OOO—

Warszawa, 7. 4. (Telef.). W pałacu Staszica w Warszawie otwarty został Instytut Węgierski, którego dyrektorem jest prof. Diveky.

Włosi w pościgu za rozbitą armią negusa.

Rzym, 7. 4. (PAT). Agencja Stefani podaje następujące informacje z terenu działań wojennych: Z Gorrahei donoszą: Wczorajsze bombardowanie Sassabaneh było postanowione ze względu na koncentrację sił zbrojnych abisyńskich w tym mieście. Pomimo złych warunków atmosferycznych eskadra lotnicza, która wystartowała z Gorrahei dotarła do Sassabaneh, zbombardowała obozowisko pod miastem, baterje przeciwlotnicze i fortyfikacje.

Bombardowanie trwa.

Rzym, 7. 4. (PAT). Z głównej kwatery włoskiej donoszą, że oddziały tubylcze ścigają cofające się wojska abisyńskie na południe od Kworam. Wśród bogatej zdobyczy w ręce wojsk włoskich wpadła czarna limuzyna, będąca przypuszczalnie osobistym samochodem negusa. Włoskie stráže przednie znajdują się obecnie w odległości 50 klm. od Kworam. Bombardowanie powietrzne resztek armji negusa trwa.

Co widział niemiecki korespondent.

Berlin, 7. 4. (PAT). Korespondent niemieckiego biura informacyjnego, który na samolocie włoskim przeleciał nad frontem pomiędzy Kworam i Dessie stwierdza, że cała ta droga usłana jest trupami żołnierzy abisyńskich, a niewielkie oddziały abisyńskie znajdują się w ucieczce. Korespondent nigdzie nie dostrzegł śladu wielkiej armji negusa. Wojska włoskie szybko posuwają się w kierunku Dessie, które w ostatnich godzinach zostało ewakuowane przez Abisyńczyków.

Komunikat urzędowy.

Rzym, 7. 4. (PAT). Komunikat urzędowy nr. 178. Na południe od Kworam wojska wło-

Addis-Abeba nie będzie bombardowana.

Londyn, 7. 4. (PAT). Urzędowo donoszą, że rząd włoski ponowił zapewnienia, udzielone W. Brytanji w październiku, że miasta Addis Abeba i Diredua nie będą bombardowane.

Oficjalna wizyta Litwinowa w Warszawie?

Praga, 7. 4. „Prager Presse“ donosi z Warszawy, jakoby Litwinow, w związku z 15-to leciem traktatu ryskiego, miał przybyć z oficjalną wizytą do Polski. Wizyta ta, jak twierdzi „Prager Presse“, ma stanowić punkt wyjścia do nowego zbliżenia (?) polsko-sowieckiego.

Atak na politykę gospodarczo-walutową dr. Schachta.

Katowice, 7. 4. (Telef.) Wśród ludności Śląska Opolskiego budzi oburzenie zachowanie się burmistrza m. Zabrza Filuscha, powołanego na to stanowisko po objęciu władzy przez hitlerowców. Przed nominacją na burmistrza był on właścicielem sklepu kolonialnego i pozostawał w stosunkach z przywódcami ruchu hitlerowskiego na niemieckim Śląsku. W kawiarniach i restauracjach burmistrz Zabrza urządza

ordynarne burdy, które często powodują interwencję policji. Ostatnio Filusz wywołał awanturę w restauracji na dworcu ze sportowcami, którzy wyjeżdżali na zawody do Wrocławia. Zajęcie wywołane przez niego zmusiło policję do zamknięcia dostępu do restauracji i dworca. Nieprzytomnego burmistrza odwieziono do mieszkania. Wszystkie wybrki Filusza są bezkarne.

Traktat o wzajemnej pomocy mędzy Irakiem i Arabją.

Londyn, 7. 4. (PAT.) Zawarty na lat 10 pomiędzy królem Iraku a władcą Arabji Ibn Saudem traktat o wzajemnej pomocy przewiduje, że wszelkie sporne kwestje, które prowadzą do krwawych starć w pogranicznych obszarach Arabji, załatwiane będą w przyszłości tylko na drodze pokojowej. Zobowiązania przyjęte przez obie strony w traktacie odnoszą się nie tylko do pomocy na wypadek napaści trzeciego państwa, lecz również w razie powstania na terytorjum którejś z ukladających się stron. Podjęte będą

zarządzenia dla przeciwdziałania temu, by powstańcy mogli korzystać z terytorjum drugiej strony jako miejsca schronienia. Przedstawiciele konsularni w obcych krajach mają współdziałać z sobą. Obecnie prowadzone są rokowania w celu wciągnięcia do tego porozumienia Yemenu.

BRONŃ DLA KOMUNISTÓW WĘGIERSKICH.

Wiedeń 7 Kwietnia (PAT). Z Linzu donoszą, że władze celne wykryły w jednym z wagonów na stacji w Linzu transport karabinów. Chodzi tu zapewne o broń dla komunistów. Przesyłka była wysłana z Finlandji do Węgier.

Lot prof. Piccarda do stratosfery.

Warszawa, 7. 4. (Telef.) Jak donoszą prof. Piccard postanowił odroczyć lot do stratosfery na polskim balonie do roku przyszłego. Powodem tej decyzji był brak pieniędzy potrzebnych na dokonanie lotu. Obecnie prof. Piccard podejmuje wysiłki, ażeby znaleźć sumę, która by umożliwiła mu dokonanie wlotu w roku 1937. Potrzeba na to 200.000 zł. Na tym samym balonie, na który wzniesie się Piccard, ma wnieść się w mniejszej, niż piccardowska, gondoli załoga polska, która poczyni wysiłki osiągnięcia wysokości 30 km. Kto z Polaków poleci do stratosfery, niewiadomo.

Przed porozumieniem brytyjsko-japońsko-chińskim?

Tokio, 7. 4. (PAT.). Dziennik „Nietzi Nietzi” donosi, że były ambasador brytyjski w Chinach Cadogan mianowany obecnie stałym podsekretarzem stanu w Foreign Office, ma w drodze z Nankinu do Londynu odwiedzić Tokio i odbyć szereg rozmów z premierem, z ministrem spraw zagr. Japonii. Pismo donosi, że rozmowy będą dotyczyły następujących punktów: 1) Anglia miałaby uznać, że rozwój akcji japońskiej w Chinach jest nieunikniony i miałaby dążyć do zapewnienia sobie gwarancji japońskiej dla interesów brytyjskich w Chinach, 2) Japonia

miałaby się wyrzec stosowania środków wojskowych wobec Chin i dążyłaby do normalizacji stosunków z rządem nankińskim, 3) Anglia miałaby udzielić poparcia postulatami japońskimi, — dotyczącym rewizji taryf celnych w Chinach, celem umożliwienia współpracy gospodarczej pomiędzy W. Brytanią, Japonią a Chinami. Dziennik sądzi, że rokowania, zakrojone na tak szeroką skalę mogą doprowadzić do wytworzenia nowej sytuacji na Dalekim Wschodzie.

—:00:—

Armia japońska będzie zwiększona o 8 dywizji.

Tokio, 7. 4. (PAT.). Dziennik „Yomuni” donosi, że władze wojskowe opracowują obecnie plan, według którego armia japońska ma być zwiększona o 8 dywizji, co doprowadzi liczebność armii do 25 dywizji na stopie pokojowej. Według pisma władze wojskowe doszły do przekonania, że wyższość armii japońskiej w dziedzinie taktyki i wyszkolenia nie jest obecnie wystarczająca wobec nowoczesne-

go wyposażenia i olbrzymiego wzrostu liczebności sowieckich sił zbrojnych na Dalekim Wschodzie.

Wojska czerwone zagrażają Hopei.

Pekin, 7. 4. (PAT.). Wojska czerwone, skoncentrowane w rejonie Hsing Hsien na północ od Taiyuan, wtargnęły na terytorjum prowincji Suiyan. Dzienniki japońskie w Chinach

północnych z naciskiem podkreślają, że wojska czerwone zagrażają prowincji Hopei. Gen. Matsumoro, następca gen. Doihara oświadczył dziennikarzom japońskim, że niebezpieczeństwo zagrażające ze strony wojsk czerwonych powoduje konieczność przyspieszenia zawarcia sojuszu wojskowego chińsko-japońskiego. — W Chinach północnych obiegają pogłoski, że Japończycy wysyłają wojsko do strefy zdemilitaryzowanej.

Chiny protestują

przeciwko sowiecko-mongolskiemu paktowi wzajemnej pomocy.

Szanghaj, 7. 4. (PAT.). Chińskie ministerstwo spraw zagr. ogłosiło komunikat, w którym oświadcza, że pakt wzajemnej pomocy pomiędzy ZSRR a Mongolją Zewnętrzną z dn. 12 marca 1936 r. narusza układ chińsko-sowiecki z dnia 31 maja 1934 r., którego mocą Mongolją Zewnętrzną była uznana za nieodłączną część terytorjum chińskiego. Rząd chiński nie uzna tego paktu wzajemnej pomocy i złożył protest w Moskwie.

Francuski plan pokojowy.

Paryż, 7 kwietnia (PAT.). Agencja Havasa donosi, że odpowiedź francuska na propozycje niemieckie zawierać ma konkluzję, iż memorandum niemieckie stanowi negatywną odpowiedź na propozycje mocarstw lokarneńskich. W piątek min. Flandin ma zażądać od rządu brytyjskiego, włoskiego i belgijskiego, aby ponownie rozważyły wytworzoną sytuację, przyczem prawdopodobnie będzie należał na utrzymaniu w mocy zakazu, zawartego w traktatach wersalskim i lokarneńskim, dotyczącego fortyfikowania Nadrenji. Poza to min. Flandin domagać się będzie kontynuowania

wierająca francuski plan pokoju, zostanie przekazana Radzie Ligi Narodów. Koła mia rodajne zachowują całkowitą rezerwę co do treści francuskiego planu pokoju. Wiadomo jedynie, że dokument ten zawiera około 25 punktów. Wedle posiadanych informacji, plan polega przede wszystkim na wzmocnieniu

ZBIOROWEGO BEZPIECZEŃSTWA W ZAKRESIE WYŁĄCZNIE EUROPEJSKIM.

Zalecenia tego rodzaju paktu europejskiego byłyby w czasie pokoju oparte na wojsku poszczególnych państw, oddanem do dyspozycji Ligi Narodów i gotowem do ewentualnej natychmiastowej akcji. Plan ma zawierać również sugestje, dotyczące rozbrojenia

— 000 —

zów trujących i bombardowania otwartych osiedli ludzkich. Istnieje również możliwość, że Komitet domagać się będzie od Włochów natychmiastowego przerwania działań wrogich na czas trwania rokowań pokojowych pod auspicjami Ligi Narodów. W razie wysunięcia tej kwestji i niezadawalającej odpowiedzi Włoch nastąpiłoby zwołanie Komitetu 18-tu, celem wprowadzenia w życie sankcji naftowych.

Co się tyczy narad państw lokarneńskich, to będą one, zdaniem korespondenta nieobowiązkowe i żadna decyzja nie zostanie powzięta. Według poglądów rządu brytyjskiego, obydwie plany pokojowe, t. j. plan Hitlera i plan Flandina są tak szeroko zakrojone, że byłoby rzeczą niemożliwą i niestosowną dla 4-ch mocarstw, aby w tej sprawie same one powzięły decyzje. Zdaniem rządu brytyjskiego żadne spieszne decyzje nie mogą być w tej kwestji powzięte.

ROZMÓW POMIĘDZY SZTABAMI GENERALNEMI.

Odpowiedź składa się z dwóch części: — Pierwsza zostanie wystosowana pod adresem rządu angielskiego, druga natomiast, za-

Koła genewskie wobec projektu.

Londyn, 7 kwietnia. (PAT.). Reuter donosi: W kołach genewskich panuje poczucie, że aczkolwiek plan francuski w zasadzie godny zalecenia, to jednak chwila obecna, ze stanowiska położenia międzynarodowego i Ligi Narodów nie jest stosowna, aby zapewnić mu powodzenie. W chwili, gdy pożądanym członkiem Ligi prowadzi wojnę ze słabszym, a inne silne państwo tylko co naruszyło traktat, trudno spodziewać się, aby państwa wzięły na siebie zobowiązania grożące natychmiastową wojną. Ryzyko i niebezpieczeństwo są zbyt realne, aby człon-

kowiem Ligi mogli sobie wyrobić spokojnie i z obiektywizmem opinię o planie tego rodzaju. Wobec tego koła Ligi Narodów sądzą, że przyjęcie planu francuskiego byłoby trudne i trwałoby przez czas dłuższy.

Nad czem będzie radził Komitet 13-tu?

Londyn, 7. 4. (PAT.). Korespondent dyplomatyczny „Daily Herald” przewiduje, że Komitet 13-tu zażąda przede wszystkim od Włoch natychmiastowego zaprzestania używania ga-

Negus wzywa wszystkich pod broń.

Addis Abeba, 7. 4. (PAT.). Dziś popołudniu ogłoszono z balkonu pałacu cesarskiego odezwę cesarza, wzywającego wszystkich Abisjńczyków w zdolnych do noszenia broni — do szeregów armii.

Od czwartku dnia 2 b. m. w kinoteatrze „UCIECHA”

Niebywała okazja przedświąteczna.

2 filmy, które ostatnio wzbudziły zachwyt Krakowa — **OSACZONA** z Sylvią Sidney.

KTO OSTATNI CAŁUJE... z Lianą Hald, Petrowiczem, Moserem, Rühmanem. — 2 filmy w jednym programie po cenach popularnych od 50 groszy — tylko do środy dnia 8-go kwietnia b. r.

Straszne skutki huraganu w Ameryce.

Waszyngton, 7. 4. (PAT.). Czerwony Krzyż ogłasza, że pod gruzami domostw, zwalonych przez huragan w Stanach Środkowych, znaleziono dotąd 429 ciał zabitych, spod gruzów wydobyto 1.727 ranionych.

Pojedynek premiera Goemboesza.

Budapeszt, 7 kwietnia (PAT.). Węgierska agencja telegraficzna donosi: Naskutek uwagi rzuconej przez premiera Goemboesza na jednym z posiedzeń komisji sejmu poseł Eckhardt poczuł się dotknięty na honorze i posłał świadków premierowi. Sekundanei wyznaczyli pojedynek na pistolety, który odbył się dziś zrana o godzinie 10. Nikt nie jest raniony. Przeciwnicy rozstali się bez pojednania.

Zmiany w policji krakowskiej.

Kraków, 7. 4. W ostatnich dniach komendant Policji państwowej na miasto Kraków, podinspektor Reszezyński opuścił zajmowane stanowisko. Podinspektor Reszezyński otrzymał nominację na zastępcę komendanta wojewódzkiego PP. w Kielcach.

W Krakowie bawił w sprawach służbowych główny komendant PP. gen. Kordjan Zamorski.

Akademyści krakowscy przed sądem.

Kraków, 7. 4. Przed Sądem Okr. toczyła się rozprawa przeciw 18 studentom wyższych uczelni krakowskich, oskarżonym o urządzenie demonstracji w dniach 13 i 14 listopada ub. r., w związku z obchodem rocznicy śmier-

Zamach dynamitowy na pociąg w Meksyku.

Meksyk, 7. 4. (PAT.). W nocy z poniedziałku na wtorek nieznanymi sprawcami dokonano zamachu dynamitowego na pociąg Veracruz — Meksyk pod Paso-Del-Macho. Parowóz, wagon pocztowy, towarowy i 2 pullmanowskie wskutek wybuchu spadły z mostu do przepaści. Liczba zabitych wynosi od 70 do 90 osób. Sądzą, że zamach miał tło polityczne, gdyż w

Nowakowski na 6 lat więzienia, Bolesław Nowakowski na 4 lata więzienia, Stefan Nowakowski, Izrael Mandel i M. Kolankowski po 3 lata więzienia, a Henryk Ziółkowski na dwa lata więzienia. Poza to wszyscy skazani zostali na utratę praw publicznych.

157-66 to obecny numer telefonu „Księgarni Krakowskiej”, Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Sosnowiec, 7 kwietnia (PAT.). Dziś popołudniu Sąd Okręgowy w Sosnowcu ogłosił wyrok w sprawie przeciwko szajce fałszerzy i kolporterów 500 i 50-frankowych banknotów. Wszyscy członkowie szajki fałszerzy zostali skazani, a mianowicie Izajasz

Wstrzymanie rocznika w służbie czynnej.

Paryż, 7. 4. (PAT.). Na wniosek min. Obrony Narodowej rząd francuski postanowił na mocy art. 40 ustawy o poborze rekruta zatrzymać w służbie czynnej, aż do nowego rozporządzenia żołnierzy, których czasokres służby upływa z dniem 15 kwietnia r. b.

Robotnicy fabryki szkła w Zawierciu przerwali strajk.

Sosnowiec, 7 kwietnia. (PAT.). Trwający od trzech dni strajk 80 robotników w fabryce szkła w Zawierciu zakończył się. Zarząd fabryki uwzględnił żądanie robotników co do wypłacenia należności za urlopy, wobec czego załogi przerwały strajk.

Kłopoty z bawołem wysłanym z Poznania do Hamburga.

Poznań, 7 kwietnia. (PAT.) Na dworcu w Poznaniu nadawano klatkę z wspaniałym okazem bawoła wysłanego do Hagenbecka do Hamburga. W czasie załadowywania do pociągu klatka rozpadła się a bawół zbiegł. Obsłudze ogrodu zoologicznego udało się z wielkim trudem bawoła skłębować i zaprowadzić go spowrotem do ogrodu zoologicznego, skąd po sporządzeniu nowej klatki będzie przewieziony do Hamburga.

